

§ 241

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Johanna Nuortevan talousarvioaloitteesta varhaiskasvatuksen lasten- hoitajien oppisopimuspaikkojen lisäämiseksi

HEL 2022-003327 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta valtuutettu Johanna Nuortevan talousarvioaloitteesta varhaiskasvatuksen lastenhoitajien oppisopimuspaikkojen lisäämisestä 20 henkilölle:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että erilaisten urapolkujen luominen varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuuden turvaamiseksi ja työvoimapulan ratkaisemiseksi on tärkeää. Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo tarkoituksenmukaiseksi avata koulutuspolku myös sellaisille henkilöille, joilla ei ole aikaisempaa varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kokemusta. Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että sopiva vuosittainen lisäkoulutusmäärä oppisopimuksille olisi 20 henkilöä.

Talousarvioehdotuksessa vuodelle 2023 ei ole varattu määrärahaa aloitteen toteuttamiseen, joten aloitteen toteuttaminen edellyttäisi lisäämäärärahaa vuosille 2023 ja 2024.

Varhaiskasvatuksen työvoimavaje

Helsingin kaupungilla on haasteita rekrytoida varhaiskasvatuksen lastenhoitajia. Helsingin kaupungin suomen- ja ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen lastenhoitajien työvoimavaje on kevään 2022 tilanteessa yhteensä 640 (21,9%). Tehtäviin rekrytoidaan parhaillaan ja avoinna on arviolta 310 lastenhoitajan tehtävää (11,1%).

Erilaiset väylät varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtäviin

Helsingin kaupunkistrategian 2021-2025 tavoitteena on varmistaa pätevän henkilöstön osuuden kasvattaminen varhaiskasvatuksessa. Parhaillaan varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tutkintoon johtava oppisopimuskoulutus on mahdollista vain niille henkilöille, jotka kuuluvat työllisyydenhoidon piiriin tai työskentelevät Helsingin kaupungilla määräaikaisessa työsuhteessa varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtävässä ilman työtehtävän edellyttämää kelpoisuutta. Henkilöillä jotka eivät ole työllisyyden hoidon piirissä tai eivät toimi varhaiskasvatuksen lastenhoitajan sijaisuudessa ei tällä hetkellä ole mahdollista päästä oppisopimuskoulutukseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että henkilöstön saatavuuden edistämiseksi olisi hyvä avata väylä oppisopimuskoulutukseen uusille kohderyhmille kuten alanvaihtajille. Tällä hetkellä tähän ei ole mahdollisuutta, koska kyseisen henkilöstöryhmän palkkamenoihin ei ole budjetoitu määrärahaa.

Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan oppisopimuskoulutus

Kaupungin vuosittaisena tavoitteena on ollut kouluttaa keskimäärin 100 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa oppisopimuskoulutuksella. Näistä opiskelijoista noin 40 on työllisyysvaroin oppisopimuskoulutettavaa joita ei lasketa henkilöstömitoitukseen. Loput opiskelijat ovat määräaikaista varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtävässä toimivia työntekijöitä, jotka lasketaan opintojen aikana henkilöstömitoitukseen.

Opiskelijat suorittavat pääsääntöisesti kasvatus- ja ohjausalan perustutkinnon tai täydentävät lähihoitajan tutkintoaan lasten ja nuorten kasvatuksen ja hoidon osaamisalalla. Opinnot suoritetaan työelämässä oppimalla. Lisäksi opiskelijalla on kuukausittain 2-3 lähiopetuspäivää. Henkilöstömitoituksen ulkopuolella olevien opiskelijoiden opinnot kestävät 1,5-2 vuotta.

Opiskelija työskentelee nimetyn työpaikkaohjaajan rinnalla samassa tiimissä. Koska ohjaus vaatii työpaikkaohjaajan aikaa, on huolehdittava siitä, että koulutettavien henkilöiden kokonaislukumäärä on hallittava ja jokaiselle uutta ammattia opiskelevalle pystytään turvaamaan riittävästi laadukasta ohjausta.

Valtuustoaloitteessa esitetään työpaikkaohjaajan työvelvoitteen keventämistä ja väliaikaista henkilöstömitoituksen kasvattamista ohjauksen ajalta. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että henkilöstömitoituksen ulkopuolella olevat oppisopimusopiskelijat tarjoaisivat jo itsessään riittävän keinon työpaikkaohjaajan työmäärän keventämiseksi ja työajan vapauttamiseksi ohjaukseen. Tästä syystä erilliselle työpaikkaohjaajan työvelvoitteen keventämiselle ei nähdä perustetta.

Opiskelupaikkojen lisäämisessä on huomioitava opiskelevien työntekijöiden ja muiden harjoittelijoiden kokonaismäärä, ja sen vaikutukset yksiköiden toimintaan ja lapsiryhmien toimivuuteen. Lapsiryhmien erityispiirteet ja -tarpeet on huomioitava oppisopimusopiskelijoiden ja korkeakouluharjoittelijoiden sijoittelussa, jotta päiväkotien kantokykyä ei ylitetä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että 20 varhaiskasvatuksen lastenhoitajan oppisopimuspaikan lisääminen ei kuormittaisi päiväkotia liikaa. Paikkojen lisääminen pikemminkin toisi helpotusta päiväkotien arkeen.

On myös huomioitava se, että varmistetaan alalle soveltuvien ja oppisopimuskoulutukseen sitoutuvien opiskelijoiden valinta tilanteessa, jossa heillä ei ole aikaisempaa kokemusta varhaiskasvatuksesta. Opiskelijavalinnassa tulisi kiinnittää erityistä huomiota hakijan motivaatioon ja soveltuvuuteen alalle.

Oppisopimuskoulutuksen lisäämisen kustannusvaikutukset työnantajalle

Oppisopimuskoulutuksen suurimmat kulut koostuvat oppisopimusopiskelijan palkasta, työpaikkaohjaajan palkkiosta ja työnantajan sivukuluisista. Aloitteessa esitetyn 20:n oppisopimuspaikan lisäämisen kustannukset ajoittuisivat vuosille 2023-2024.

Lausuntoa varten on laadittu kustannuslaskelma 18-24 kk mittaisille opinnoille 20 henkilölle. Arvioitu kokonaiskustannus on 944 079 euroa (18kk) - 1 269 456 euroa (24kk) riippuen oppisopimuskoulutuksen kestosta.

Talousarvioehdotuksessa vuodelle 2023 ei ole varattu määrärahaa aloitteen toteuttamiseen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Kati Mhone, HR-asiantuntija, puhelin: 310 31738
kati.mhone(a)hel.fi

Laura Damski, Henkilöstösuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80172
laura.damski(a)hel.fi

Riikka Heloma, Projektipäällikkö, saatavuuden edistäminen, puhelin: 310 42704
riikka.heloma(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oppisopimusopiskelupaikkojen lisäys varhaiskasvatukseen ja terveydenhuoltoon, Nuorteva Johanna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 14.9.2022 mennessä valtuutettu Johanna Nuortevan ja 18 muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta varhaiskasvatuksen las-

tenhoitajien oppisopimuspaikkojen lisäämiseksi. Valtuutetut toteavat aloitteessa, että alan vaihtaminen ja kouluttautuminen työvoimapuolalle olisi tehtävä mahdollisimman helpoksi.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Kati Mhone, HR-asiantuntija, puhelin: 310 31738
kati.mhone(a)hel.fi

Laura Damski, Henkilöstösuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80172
laura.damski(a)hel.fi

Riikka Heloma, Projektipäällikkö, saatavuuden edistäminen, puhelin: 310 42704
riikka.heloma(a)hel.fi

Liitteet

1 Oppisopimusopiskelupaikkojen lisäys varhaiskasvatukseen ja terveydenhuoltoon, Nuorteva Johanna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 06.09.2022 § 213